

Boris PCB

Od: VL <viljem.lovse@gmail.com>
Poslano: torek, 30. september 2025 18:12
Za: neimenovani prejemniki:
Zadeva: Msj - oktober - 2025 - pomoč pri samomoru

Vrli možje,

5. oktober je bilzu. Upam, da boste ali ste šli podpisati na upravno enoto za referndum proti pomoči pri samomoru.

Predlagam, da bi bila to tudi naša mesečna tema v oktobru.

Prilagam gradivo in nekaj vprašanj:

1. Kakšno je moje stališče?
2. Katere argumente imam proti pomoči pri samomoru in katere za pomoč pri samomoru?
3. Koliko jih bom še pridobil, da gremo podpisati?



Ob vseh odzivih - komentarjih na družbenih omrežjih glede pomoči pri samomoru (Beseda evtanazija je zavajanje, saj to res ni dobra smrt.) sem zaznala dvoje. Nekateri bi radi to "pravico", saj se bojijo, da bodo priklenjeni na posteljo s cevkami vsepovsod ali pa da bodo strašno trpeli.

To se da preprečiti tako, da enostavno odklonimo terapevtsko prizadevanje v primeru, ko nam le to samo podaljšuje trpljenje in ni več izgledov za ozdravitev. Tako lahko umremo po naravni poti, do česar smo upravičeni.

Žal so svojci tisti (tako so mi povedali razni zdravniki in medicinske sestre), ki zahtevajo, da se človeka sili jesti in da mu z raznimi aparaturami nesmiselno podaljšujejo življenje, oziroma trpljenje.

Dobro bi bilo, če bi se vsi raje zavzeli za pravico do paliativne oskrbe.

Po drugi strani pa nihče ne pove, da pomoč pri samomoru povzroči hude bolečine in da ne moreš preklicati odločitve. Postopek opravijo do konca, tudi če s prisilo. Znanka, ki je v domu ostarelih v Švici mi je povedala, da večkrat sliši krike iz sob teh, ki so sprejeli to odločitev. To delo rutinirano vršijo zasebna podjetja.

Zato je prav, da smo odločno proti.

Molimo za srečno zadnjo uro!

Kako naravno in dostojanstveno umremo:

Hallenbeck, profesor na Univerzi Stanford in avtor številnih medicinskih knjig, je ugotovil, da pred smrtjo najprej izgine lakota ali apetit. To se zgodi, ko telo prepozna, da ne bo več moglo absorbirati hranilnih snovi iz hrane, niti jih ne bo

potrebovalo v bližnji prihodnosti. Nekateri menijo, da je psihološki razlog za izgubo apetita priprava na "naslednje potovanje".

Po izgubi apetita izgine tudi občutek dehidracije ali žeje. Človek ne čuti več potrebe po vodi, ker se telo pripravlja na konec življenjskih procesov.

Ko se oseba približa smrti, pogosto izgubi sposobnost govora, čeprav fizični aparat za govor še vedno deluje. Možgani prenehajo pošiljati signale, potrebne za govor.

Po izgubi sposobnosti govora začne izginjati tudi vid. Podobe postanejo zamegljene, svetloba se oslabi. Mnogi umirajoči pred smrtjo vidijo različne stvari – nekateri vidijo živopisne halucinacije, nekateri ljubljene, ki so umrli, drugi pa samo barve, ki jim želijo slediti.

Kmalu po izgubi vida, umirajoči ne čutijo več dotika, na primer svojih ljubljenih, čeprav lahko fizično držanje roke nudi tolažbo v zadnjih trenutkih.

Sluh je pogosto zadnji čut, ki izgine. Tudi ko oseba ne more piti, govoriti ali ne čuti dotikov, lahko verjetno še vedno sliši. Nekateri menijo, da sluh ostane, da bi omogočil izgovarjanje zadnjih besed.

Čeprav obstajajo prepoznavne faze umiranja, se občutek smrti lahko razlikuje od osebe do osebe.

Mnogim v zadnjih dneh življenja hitro upade energija in vedno več spiyo. Zaradi zmanjšanega delovanja organov se lahko pojavijo obdobja nemira in zmedenosti.

Raziskave kažejo, da ljudje, ki se bližajo smrti, še vedno reagirajo na zvoke v prostoru. Ni pa jasno, koliko zvokov lahko razumejo.

Tisti, ki so preživeli srčni zastoj, pogosto opisujejo izjemna doživetja, ki so jih izkusili v nezavednem stanju. Pogosto vidijo luči oziroma svetlobo, kar strokovnjaki povezujejo z nenadnim sproščanjem nevrokemičnih snovi v možganih. Dihanje v zadnjih trenutkih postaja vse bolj plitvo in počasno, dokler srce ne preneha biti zaradi pomanjkanja kisika.

Vloga

Podpora volivca zahtevi za razpis zakonodajnega referendumu o Zakonu o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja.

Vsi, ki spoštujemo življenje od spočetja do naravne smrti oddajmo podpis za razpis referendumu o Zakonu o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja, ki želi uzakoniti pomoč pri samomoru in s tem odpira pot za uzakonjenje evtanazije. Menda si ne želite umreti tako kot je prikazano na tej sliki? Če vas etični ali verski razlogi ne prepričajo, pomislite na to, kako boli že če te piči osa, saj je naše telo ustvarjeno, da se bori za življenje. To izrazi z opozorilno bolečino in pri močni zastrupitvi je tudi bolečina močna.

Kako lahko oddate svoj podpis?

OSEBNO: "Z osebno izkaznico greste na upravno enoto. Na ustreznem okencu poveste, da hočete oddati podpis za

referendum Proti zastrupitvi bolnikov. Uslužbenki date osebno izkaznico in ona vas bo vnesla v računalnik, potem pa boste podpisali na ekranček, tako kot na pošti, ko dvignete priporočeno pošto. Ob koncu postopka morate reči uslužbenki, da prosite za potrdilo, da ste oddali podpis. Če ne boste prosili za potrdilo, ga ne boste dobili in ne boste mogli vedeti, da je vaš podpis res oddan,”

SPLETNO: Preko računalnika, če imate digitalno potrdilo. To je najhitrejši način, saj vzame samo 2 min. Za povezavo do podpisnega obrazca kliknite na ta naslov: <https://e-uprava.gov.si/si/podrocja/vloge/vloga.html...>



Vprašajmo se, zakaj se ne odpirajo novi hospici in zakaj se ne gradi mreža paliativne oskrbe? Zakaj se bodo jeseni podražili domovi za starejše za 20%? Odgovor je več kot očiten, gre za denar. Slovenci smo še posebej pozorni na to, da ne bi bili komu v breme, zato bo pomoč pri samomoru prikladna opcija. Ampak zavedajmo se, da v takih primerih človek želi živeti, le da ga nevzdržni pogoji bivanja silijo v končanje življenja.

V Sloveniji imamo samo en hospic z 12 posteljami <https://www.ljubhospic.si/>, nimamo pa mreže paliativne oskrbe, nimamo mreže hospicev in nimamo mreže ustanov, ki bi ljudem ponujali alternativo. Kaj je alternativa v primeru, ko

imaš široka vrata, ki ti ponujajo izhod v starosti, onemoglosti, težki bolezni, v stanju, ko se počutiš v napoto drugim, še posebej, če si v taki situaciji nekaj let ali celo deset let in imaš možnost, da odrešiš sebe in druge in zakon to omogoča?

Zakonodaja, ki omogoča evtanazijo ali pomoč pri samomoru z zdravniško pomočjo, predstavlja vsaj posreden pritisk na bolnike, da konkretno razmišljajo o tem, da izberejo to možnost ter s tem »odrešijo sebe in druge«. Če pa imamo kvalitetno možnost paliativne oskrbe, kjer bolniku nudimo celostno oskrbo: psihološko, socialno, duhovno, v skladu z njegovim prepričanjem, vrednotami, in nudimo podporo družini, pa lahko na konkreten način pokažemo tudi na drugačen izhod iz takega težkega stanja. V procesu bolezni in umiranja se lahko učimo novih odnosov, lahko smo odprti za osebnostno rast in nova spoznanja. Tudi trpljenje nas bo lahko nekaj naučilo, mogoče nam bo pomagalo, da bomo pred smrtjo nekatere stvari še razčistili med seboj. Marsikdo, ki je šel skozi proces umiranja svojca, reče, da se je takrat največ naučil.

Na Nizozemskem so izvedli evtanazijo pri zdravem 63-letniku, ki je imel po besedah psihiatra strah pred upokojitvijo, skupina Nizozemcev pa trdi, da je oseba po določeni starosti neproduktivna in je izpolnila svoj družbeni delež, zaradi česar nastopi »čas za smrt«.

»Namesto da bi se slovenska družba borila za življenje, za pravico do življenja in izboljšanje življenjskega statusa, se obstoječi politični režim bori za pravico do predčasne smrti. Namesto o kulturi življenja, se pogovarjamo o kulturi smrti. «

Dr. Janez Dolinar kot zdravnik pravi, da je sodobna medicina zelo podrobno razvila paliativni del, da nikomur ni

potrebno trpeti v zadnjem delu življenja; da vsakemu lahko omogočijo dostojno smrt. Čemu torej potreba po samomoru s pomočjo oz. evtanaziji?

Ena stvar je bolečina, fizična bolečina, ki se je v veliki večini primerov da lajšati. Zdravniki zagotavljajo, da je danes fizično bolečino možno obvladovati. V skrajnem primeru je možen tudi ukrep t.i. sedacije; da nekoga damo v globoko spanje in ne čuti nobenih bolečin.



Vloga

Podpora volivca zahtevi za razpis zakonodajnega referendumu o Zakonu o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja.

Vsi, ki spoštujemo življenje od spočetja do naravne smrti oddajmo podpis za razpis referendumu o Zakonu o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja, ki želi uzakoniti pomoč pri samomoru in s tem odpira pot za uzakonjenje evtanazije.

Menda si ne želite umreti tako kot je prikazano na tej sliki? Če vas etični ali verski razlogi ne prepričajo, pomislite na to,

kako boli že če te piči osa, saj je naše telo ustvarjeno, da se bori za življenje. To izrazi z opozorilno bolečino in pri močni zastrupitvi je tudi bolečina močna.

Kako lahko oddate svoj podpis?

OSEBNO: "Z osebno izkaznico greste na upravno enoto. Na ustreznem okencu poveste, da hočete oddati podpis za referendum Proti zastrupitvi bolnikov. Uslužbenki date osebno izkaznico in ona vas bo vnesla v računalnik, potem pa boste podpisali na ekranček, tako kot na pošti, ko dvignete priporočeno pošto. Ob koncu postopka morate reči uslužbenki, da prosite za potrdilo, da ste oddali podpis. Če ne boste prosili za potrdilo, ga ne boste dobili in ne boste mogli vedeti, da je vaš podpis res oddan,"

SPLETNO: Preko računalnika, če imate digitalno potrdilo. To je najhitrejši način, saj vzame samo 2 min. Za povezavo do podpisnega obrazca kliknite na ta naslov: <https://e-uprava.gov.si/si/podrocja/vloge/vloga.html...>



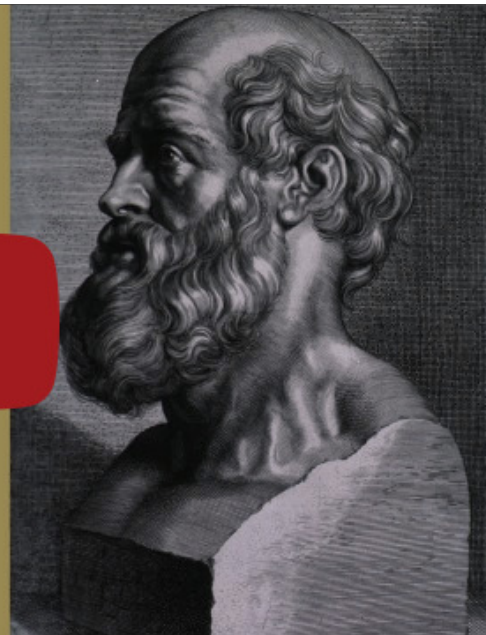
Izjemno predavanje dr. Zvonke Zupanič Slavec za splošno razgledanost glede evgenike - evtanazije.

Izredno zanimivo za širše razumevanje problema in nevarnosti, ki nam grozi.

15. Hipokratovo srečanje

Izbira življenja
onkraj evtanazije

prof. dr. Zvonka Županič Slavec, dr. med.
predstojnica Inštituta zgodovino MF Ljubljana



ZLORABE

Dr. Matjaž Zwitter: »V državah, kjer so legalizirali evtanazijo, so bolniki in starejši deležni velikih pritiskov, naj se umaknejo«



Foto: Eva Markovič

V Sloveniji spremljamo razpravo o predlogu zakona o evtanaziji, ki ga je pripravilo društvo Srebrna nit. O tem, kaj evtanazija v resnici pomeni in kakšne so njene posledice za družbo, smo se pogovarjali z dr. Matjažem Zwittrom, upokojenim zdravnikom

onkologom in predstojnikom Katedre za medicinsko etiko in pravo Medicinske fakultete v Mariboru.

Dr. Matjaž Zwitter je enainštirideset let delal kot specialist onkologije na Onkološkem inštitutu v Ljubljani. Je član Odbora za pravna in etična vprašanja Zdravniške zbornice, na mariborski medicinski fakulteti pa predava o zdravniški etiki. Poleg številnih znanstvenih člankov je avtor knjig *Pogovori o zdravniški etiki* (Cankarjeva založba, 2018) in *Pogovarjamo se o evtanaziji* (Slovenska Matica, 2019).

Kaj je evtanazija? Glede pojma obstaja veliko nejasnosti. Zakaj izrazi, kot sta pasivna evtanazija in evtanazija brez soglasja, niso sprejemljivi?

Evtanazija brez soglasja ni evtanazija, ampak je umor v slogu nacizma. Na Nizozemskem je takšnih primerov okrog 20 %.

Pasivna evtanazija naj bi bila opustitev zdravljenja, ki privede do smrti pacienta. Sam tega pojma ne priznavam. Prvič, prišteven pacient lahko vedno zavrne zdravljenje, tudi če to povzroči njegovo smrt. To ni evtanazija, ampak je spoštovanje pacientove avtonomije. Tudi v primeru, ko zdravnik narobe oceni situacijo in ne prepozna, da bi bila neka terapija koristna, to ni evtanazija, ampak strokovna napaka. Ravno tako ni evtanazija, če zdravnik zavestno opusti zdravljenje, ki podaljšuje trpljenje in v ničemer ne spremeni poteka bolezni. Temu rečemo opustitev nesmiselnega intenzivnega zdravljenja, kar je strokovno in etično edino pravilno. Če bi bila to evtanazija, bi imeli v Sloveniji 70 ali 80 % ljudi, ki jih pasivno evtanaziramo, vključno z vsemi, ki umrejo v domači oskrbi, in vsemi, ki jih v zadnjih urah življenja ne prestavimo na intenzivno enoto, kar bi jim življenje podaljšalo zgolj za nekaj dni. Če zdravnik vidi, da pacientu ni pomoči, in svojcem svetuje, naj sedijo ob njem, ga držijo za roko in mu močijo usta, to seveda ni evtanazija.

Zato pojmov pasivna in aktivna evtanazija ne priznavam. Obstaja samo evtanazija, ki pomeni aktivno končanje pacientovega življenja na njegovo izrecno zahtevo. Če ni izrecne zahteve, potem je to umor. Evtanazija brez soglasja ni evtanazija, ampak je umor v slogu nacizma. Na Nizozemskem je takšnih primerov okrog 20 %. V resnici to pomeni, da se znebimo osebe, ki je vsem odveč. Če se nekdo drug odloči,

da pacientovo življenje ni več vredno, je to iz etičnega in strokovnega stališča nesprejemljivo.

Marsikdo podpira evtanazijo iz strahu, da bi bil pred smrtjo deležen nesmiselnih ukrepov, ki mu bodo podaljševali trpljenje.

Vsi imamo pravico, da izrazimo oz. že vnaprej zapišemo svojo željo, česa proti koncu življenja ne želimo. Temu pravimo zdravstvena oporoka, ki se jo da urediti v zdravstvenih ustanovah ali pri osebnem zdravniku. Tudi ustno izražena volja pacienta ali njegovih svojcev zadostuje, da zdravnik ne izvaja intenzivnih ukrepov. Razumni zdravniki to počnejo že sedaj in ne podaljšujejo nepotrebnega trpljenja. Nesmiselnim ukrepom se lahko izognemo na druge načine, ne z uzakonitvijo evtanazije.

Zakaj se je nesmiselno pogovarjati o pravici do evtanazije, dokler nimamo urejenega in dostopnega sistema paliativne oskrbe?

Kaj je sploh paliativa?

Paliativna oskrba je usmerjena v čimbolj učinkovito lajšanje pacientovih težav v zadnjem obdobju življenja, in sicer v vseh dimenzijah: telesnih, duševnih, duhovnih in socialnih. Umirajoči se ne sooča samo s fizičnimi bolečinami, ampak zelo pogosto tudi z osamljenostjo in depresijo. Marsičesa se ne da reševati z zdravili, zato je potrebno sodelovanje zdravnika, socialnega delavca, duhovnika. Temu je namenjena paliativna oskrba.

Z legalizacijo evtanazije bi ugodili najmanjši množici, ki si želi umreti, hkrati pa bi zelo prizadeli precej večjo množico kroničnih bolnikov.

Vprašanji o evtanaziji in paliativi sta povezani. Zagovorniki evtanazije izhajajo iz zelo poenostavljene sheme, da imamo v Sloveniji zelo majhno število ljudi, recimo deset na leto, ki si želijo na hitro umreti, in vse ostale, ki se jih vprašanje ne tiče in ob legalizaciji evtanazije ne bi bili na slabšem. Ta shema pozablja, da imamo v resnici tri »množice«: najmanjšo (tisti, ki želijo biti evtanazirani), precej večjo (kronični bolniki in invalidne osebe) ter največjo (zdravi). V anketah ljudje podpirajo evtanazijo. A tukaj gre za vse ljudi, v veliki meri zdrave. Če bi vprašali kronične bolnike in invalide, sem prepričan, da bi bil odgovor drugačen, saj bi bili ob legalizaciji evtanazije oni močno na slabšem.

Odnos do smrti, umiranja, vrednosti življenja bi se povsem spremenil. V vseh državah, kjer so legalizirali evtanazijo, vidimo, da so bolniki in starejši deležni velikanskih pritiskov okolice, svojcev, zdravstvenega sistema, naj se vendar umaknejo.

Z legalizacijo evtanazije bi ugodili najmanjši množici, ki si želi umreti, hkrati pa bi zelo prizadeli precej večjo množico kroničnih bolnikov. Na Nizozemskem se je število evtanazij od legalizacije povečalo za pet ali šestkrat. Ne verjamem, da se je od takrat povečalo število trpečih. Povečal se je pritisk in naklonjenost evtanaziji.

Je glede na stanje slovenskega zdravstva realno pričakovati, da bomo našli sredstva za paliativno oskrbo?

Za ljudi v zadnjem letu življenja država porabi ogromno denarja. Žal ga ne znamo dobro razporediti. Prioriteta bi morala biti kakovostna paliativna oskrba, da bodo ljudje zadnje obdobje preživeli na dostojen in human način. Kot onkolog lahko rečem, da gre žal mnogo preveč denarja za terapije, ki nimajo učinka. Po nekaterih analizah je ena tretjina onkoloških bolnikov deležna kemoterapije ali obsevanja tudi v zadnjih dveh tednih življenja. To s strokovnega stališča nima nobenega smisla, porabi pa ogromno denarja. Včasih je težava, da je zdravniku lažje predpisati dodatno terapijo kot pacientu povedati, da nič več ne pomaga. Predpisovanje terapije vzame deset minut, pogovor z neozdravljivo bolnim in njegovimi svojci pa več ur. Čim več terapij favorizira tudi farmacevtska industrija. Če bi vsa ta sredstva namenili paliativni oskrbi, bi jo lahko vzpostavili zelo hitro.

V Sloveniji poteka razprava o predlogu zakona o pomoči pri samomoru in evtanaziji. Kako gledate na to?

Hudo bolni nimajo polne avtonomije, saj jim jo jemlje bolezen. Njihove želje se spreminjajo.

Slovenski predlog zakona izrazito temelji na avtonomiji pacienta, torej na pravici posameznika, da odloča o svojem življenju in smrti. Težava je, da hudo bolni nimajo polne avtonomije, saj jim jo jemlje bolezen. Njihove želje se spreminjajo. Pred kratkim je kolega travmatolog, dr. Matej Cimerman, povedal, da je med njegovimi pacienti – mladimi, ki so doživeli poškodbo hrbtenice in postali para- ali tertaplegiki – takoj po poškodbi velik del izrazil željo po smrti. Mlad človek zelo težko sprejme, da je pristal na invalidskem vozičku. Po nekaj

tednih ali mesecih pa ti ljudje ne delajo samomorov, ampak začnejo živeti na polno, imajo družine, kariere, se ukvarjajo s športom. Mnenje ljudi se spreminja, pri evtanaziji pa ni poti nazaj. Po slovenskem predlogu zakonu bi se ves proces evtanazije odvil v nekaj tednih. Avstrijski zakon ima na primer precej daljše časovne roke.

V predlogu zakona piše, da mora pacient doživljati neznosno trpljenje, ki je posledica nepovratnega zmanjšanja telesnih ali duševnih sposobnosti. Prvič, zakon se osredotoča na subjektivno doživljanje, ki se ga ne da preveriti. Če bolnik nekaj reče, mu je treba verjeti. In drugič, vsak starostnik trpi zaradi nepovratnega zmanjšanja sposobnosti. Je to razlog za usmrtitev? Zanj lahko zaprosijo tudi duševni bolniki, čeprav vemo, da nimajo polne avtonomije. Bomo bolnika s psihozo zdravili in mu vrnil avtonomijo ali ga bomo usmrtili?

Zakon je žal zelo slabo premišljen. Pri njegovi pripravi zdravniki niso sodelovali (z izjemo dr. Dušana Kebra) in mu večinsko tudi niso naklonjeni.

Kako pa je z ugovorom vesti?

Razkroj medsebojnih vezi in miselnost, da se mora človek umakniti, ko ni več produktiven, prihajata tudi k nam.

Vsak zdravnik lahko uveljavlja ugovor vesti, a mora v tem primeru pacienta napotiti k drugemu zdravniku. To je zelo sporno. Če je zame evtanazija umor, ne more od mene nihče zahtevati, da pacienta pošljem k drugemu morilcu. To nalogo bi morala prevzeti država ali neko drugo telo.

Zanimivo je, da je javnost naklonjena legalizaciji evtanazije, medtem ko ji večina zdravniških in invalidskih združenj nasprotuje. Od kod razhajanje?

Logično je, da bodo ljudje na vprašanje: »Ali si želite, da vas ima zdravnik v primeru neznosnega trpljenja ob koncu življenja možnost tega odrešiti?« odgovorili pritrdilno. Vprašanje je zastavljeno tako, da odgovor ne more biti drugačen. Zdravniki pa smo proti, ker se zavedamo,

da medicina še zdaleč ni natančna matematična veda. Nič nenavadnega ni, če napačno postavimo diagnozo ali ocenimo potek bolezni. Moj bratranec je imel ponovitev napredovanega pljučnega raka. Takrat bi mu napovedal še dva meseca življenja, na koncu je živel še devet let. Takšnih primerov je veliko, bolezni ni vedno predvidljiva. Kdo si upa nase prevzeti breme in reči, da ima pacient pred seboj še šest mesecev življenja? Iz istega razloga ne izvajamo smrtnih kazni – ker ne moremo biti nikoli stotodstotno prepričani o pravilnosti sodbe. Smrt pa je nepovratna.

Potem je tukaj še vloga zdravnika. Zdravnik se bori za pacientovo življenje, ne za smrt. S tem bi se porušila vloga zdravnika. Po aferi s kalijevimi infuzijami dr. Radana so nas pacienti prestrašeno spraševali, ali jim v žilo teče kalij. Temeljno poslanstvo zdravnikov je bilo omajano.

Presenetljivi so izsledki mednarodne raziskave, po kateri samomoru z zdravniško pomočjo daleč najbolj nasprotujejo zdravniki paliativne medicine, ki so dnevno v stiku z umirajočimi.

Tisti, ki spremljajo umirajoče, vedo, da to ni le obdobje trpljenja, ampak so ti dnevi pogosto zelo bogati.

Zdravniki, ki so manj pogosto priče smrti, nanjo gledajo podobno kot laiki. Tisti, ki spremljajo umirajoče, pa vedo, da to ni le obdobje trpljenja, ampak so ti dnevi pogosto zelo bogati. V zadnjem obdobju ljudje zažarijo na čisto drugačen način. Že ob sami diagnozi resne bolezni se vrednote popolnoma spremenijo. Premoženje, kariera, dosežki niso več pomembni, pacienti na prvo mesto postavijo medsebojne odnose. Neozdravljivo bolni si npr. želi samo tega, da bi dočakal bližajočo se hčerino poroko. Zaposleni in prostovoljci v hospicu povedo, koliko bogastva je v umirajočih in v njihovem zadnjem obdobju.

Iz kakšnih razlogov se ljudje v državah, kjer je evtanazija dovoljena, odločijo zanjo? V nasprotju s prepričanjem je nevzdržno trpljenje šele na petem mestu.

Večina bolnikov ne želi evtanazije zaradi trenutnega trpljenja, ampak zaradi zavedanja, da so hudo in neozdravljivo bolni. Bojijo se

prihodnosti, odvisnosti od tuje pomoči, izgube dostojanstva. Nekateri si želijo umreti, ker nočejo biti v breme svojcem ali so osamljeni. Osamljenost je velika težava zahodnega sveta, kjer je v ospredju individualizem in skrb zase. Pri nas je to manj izrazito kot npr. na Nizozemskem, kjer so družinske vezi že zelo razrahljane. V Sloveniji večina družin lepo poskrbi za svoje stare in bolne. Toda razkroj medsebojnih vezi in miselnost, da se mora človek umakniti, ko ni več produktiven, prihajata tudi k nam.

Pogost razlog je tudi izguba dostojanstva, ki ga doživljamo izrazito telesno. Človek, ki ni več pokreten, npr. nima več dostojanstva. Toda dostojanstvo lahko razumemo na zelo različne načine, ne le telesno.

Izkušnje iz držav, ki so že pred časom legalizirale evtanazijo (npr. Nizozemska in Belgija), kažejo na fenomen spolzkega klanca. Evtanazija se iz terminalnih rakavih bolnikov bliskovito razširi na druge skupine, psihične bolnike, osebe, ki niso na smrt bolne, celo na otroke. Zakaj pride do tega?

Če je evtanazija nekaterim dovoljena, zakaj ne bi bila tudi drugim? Zakaj duševnemu bolniku ne bi priznali trpljenja? Zakaj bi bilo treba imeti 18 let in ne 17? Stvari spolzijo iz rok.

Nekomu bi težave ublažila oskrba v domu za upokojence, vendar si je ne more privoščiti. Zaradi trpljenja lahko tudi njemu odobrimo evtanazijo. Po takšnem zakonu lahko revež izbira med trpljenjem in evtanazijo. Zakon ima v resnici socialno dimenzijo, kar je zelo zaskrbljujoče.

Na Nizozemskem, kjer se je evtanazija najbolj »udomačila«, že prihaja do pozivov k spoštovanju avtonomije posameznika – torej pozivom, da bi imel dostop do evtanazije kdorkoli, ki se je »naveličal življenja«.

Vsakdo lahko svojemu staršu nameša uspavalne tablete, ga spravi na oni svet in potem reče, da si je starš to zares želel.

Naš predlog zakona je napisan enako. Za evtanazijo lahko zaprosi praktično kdorkoli, ki izjavi, da trpi, ker mu pešajo moči. Res je, da

nekateri ljudje naredijo samomor, ampak zakaj bi morali biti v to vpleteni zdravniki?

Rad bi opozoril tudi na »pomoč pri samomoru«. V Nemčiji in nekaterih drugih državah so jo že dekriminalizirali. Argument je bil, da, če samomor ni kazniv, ne more biti kazniva niti pomoč pri njem. A to je zelo nevarno – še bolj nevarno od legalizacije evtanazije. To pomeni, da lahko vsakdo svojemu staršu nameša uspavalne tablete, ga spravi na oni svet in potem reče, da si je starš to zares želel. Nobenega nadzora, poročila, dokumentov, prič. Nikogar, ki bi zaščitil šibke. Svojci žal niso samo ljubeči in sočutni, ampak znajo biti zelo sebični in koristoljubni.

Kot onkolog ste se štirideset let srečevali z umirajočimi. Kaj bi si ob izteku življenja želeli zase?

Življenje se lahko konča jutri ali čez dolga leta. Sam si želim živeti tako, da bo za menoj ostala neka sled. Zame je to posmrtno življenje. Želim si, da bi lahko spokojno rekel, da sem na svetu nekaj naredil in da bi bil pomirjen s svojimi bližnjimi. S takšnim zavedanjem je lažje umreti.

Oglejte si tudi:

Dr. Urh Grošelj: ["Po tem, kar naredimo za umirajoče, se meri celotna družba"](#)

Evtanazija in samomor z zdravniško pomočjo po svetu

Trenutno sta evtanazija in/ali samomor z zdravniško pomočjo dovoljena na Nizozemskem (od 12. leta dalje ter v določenih primerih pri dojenčkih), v Belgiji (brez starostne omejitve), Luksemburgu, Španiji, delih Švice, Albaniji, Kanadi, Avstraliji (vse nad 18 let) in Kolumbiji (nad 6 let). Samo samomor z zdravniško pomočjo, pri katerem zdravnik pacientu predpiše smrtonosno »zdravilo«, ki ga ta vzame sam, je dovoljen še v ZDA (država Oregon; nad 18 let), Švici (brez natančnih zakonskih določil), Avstriji in pod določenimi pogoji v Nemčiji, kjer je dovoljena »altruistična pomoč pri samomoru«.



Vloga

Podpora volivca zahtevi za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja.

Vsi, ki spoštujemo življenje od spočetja do naravne smrti oddajmo podpis za razpis referenduma o Zakonu o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja, ki želi uzakoniti pomoč pri samomoru in s tem odpira pot za uzakonjenje evtanazije.

Menda si ne želite umreti tako kot je prikazano na tej sliki? Če vas etični ali verski razlogi ne prepričajo, pomislite na to, kako boli že če te piči osa, saj je naše telo ustvarjeno, da se bori za življenje. To izrazi z opozorilno bolečino in pri močni zastrupitvi je tudi bolečina močna.

Kako lahko oddate svoj podpis?

OSEBNO: "Z osebno izkaznico greste na upravno enoto. Na ustreznem okencu poveste, da hočete oddati podpis za referendum Proti zastrupitvi bolnikov. Uslužbenki date osebno izkaznico in ona vas bo vnesla v računalnik, potem pa boste podpisali na ekranček, tako kot na pošti, ko dvignete priporočeno pošto. Ob koncu postopka morate reči

uslužbenki, da prosite za potrdilo, da ste oddali podpis. Če ne boste prosili za potrdilo, ga ne boste dobili in ne boste mogli vedeti, da je vaš podpis res oddan,”

SPLETNO: Preko računalnika, če imate digitalno potrdilo. To je najhitrejši način, saj vzame samo 2 min. Za povezavo do podpisnega obrazca kliknite na ta naslov: <https://e-uprava.gov.si/si/podrocja/vloge/vloga.html...>



Katarina Bratož Vidmar

ZPPKŽ

Evo, torej imamo zakon, ki bo stopil v veljavo, če se tega ne bo dalo več preprečiti.

In sicer, lečeči zdravniki (bi rekla da v veliki meri izbrani osebni zdravniki), naj bi po odobritvi posebne komisije, pacientu priskrbeli sredstvo za samomor na udoben način.

Hja, nisem za zadrževanje ljudi na tem svetu, če nanj več ne spadajo - zaradi napredovale bolezni ali starosti.

Nisem za vsiljevanje zdravljenja, če se z njim ne strinjajo. Za vlačenje po bolnišnicah, ob neslišnosti in nerazumljenosti.

Sem za upoštevanje želja in izbir, ter lajšanje težav. In za dostojanstven odhod s tega sveta. Ko nastopi čas.

Medicina ima veliko orodij za lajšanje težav, enega orodja pa nima: da bi pacient lahko sprejel svoj položaj, videl v njem tudi odsev Božje previdnosti, ali kot se temu reče. Lekcijo zase. Smisel.

Noben antidepresiv tega ne zmore, noben antipsihotik ... da bi si osmisлил svoj položaj in našel način, pot.

No, nekoliko sem razgledana po zakonitostih to - in onostranstva, da imam zadržke, ljudem asistirati pri samomoru. Nenazadnje obstajajo tudi številna pričevanja obsmrtnih izkušenj. In ne, to ni vezano na eno, drugo ali katero koli religijo ali institucijo. Seveda se znam zaščititi a še bolje, če zlu še bolj ne odpremo vrat.

Ne morem si kar umiti rok kakor Pilat, in reči, da je pacient in njegovi svojci, sami odgovorni za samomor. In smrt njihovega človeka, le nad njihovo glavo. Če so nasedli propagandi in samoprevari.

In če sem mu pa zrihtala strup in pomirjevalo - uspavalo, ter bila priča temu, da se je ubil.

Nežno, zaspančkal pač, je to tudi moja stvar, in stvar spremljajoče medicinske sestre.

(Huh, res sem 'sebična' in bi rada mirno spala, pismo rosno!)

A žal se nedokončane lekcije nekje poznajo. Tudi pri splavu se, samo da je tam človeček čisto mali. In se manj vidi.

Kdor zagovarja te stvari, Bog mu odpusti, a je posredi velika nevednost in pomanjkanje etike. Po mojem že, no. (Pa ne le po mojem).

Marsikaterega bolnika bi osebje pustilo oditi, ako ne bi svojci 'težili'. Da mora na urgenco, da je treba še nekaj narediti.

Zdaj bodo 'težili' da jim pomagamo pri samomoru, češ da neznosno trpijo. Bojim se, da se bo pacient s tem strinjal, saj se ne bo hotel zameriti in biti v napoto mlajšim svojcem.

Poleg tega, da je imperativ produciraj, upravljaj, bodi navlečen na tolažila in laži, bo zdaj še imperativ, da ko nisi več uporaben - pa crkni. Tvoja oskrba je draga, namreč. Zoprna. Smrdljiva. Neznosna zate in za svojce, ki v sistemu lovijo sanje.

Menim da je dejanje dostojanstva in odpora proti temu sistemu, da ne izvajam PPKŽ in da se ga ljudje ne poslužujejo.

Seveda nisem naivna. Če zakon nekaj omogoča, se bo tudi izvajalo, In tudi izvajalci se bodo našli.

Posledic pa ne bodo nosili le pacienti oz. preminuli, in njihove rodbine, marveč cel narod in človeštvo.

Že tako je na našem območju ogromno smrti, še mi zdi. Nerazrešenih, obremenilnih.

Ne vem, zakaj bi prav hoteli, da bi gon po smrti še bolj prevladal. Da bi imeli posebno pravico za to. Zakonsko zaščiteno.

No, če se ne bomo naučili zlepa, se bomo pač na bolj bridek način.

Še vedno pa lahko naredim nekaj. Lahko povem svoje mnenje ali ga napišem, ter oddam glas na UE za referendum, kjer bi lahko glasovali proti.

Priznam, da dosti upanja za slednjega sicer nimam.

Da si torej kot človek, objekt, s prividom da si subjekt s kao svobodno voljo, mi je res nedostojanstveno, nesmiselno in me po malem, žalosti.

Seveda se bodo v medijih zdaj kotalile zgodbe o tem, kako grdi grdi zdravstveni delavci, hočemo da ljudje trpijo. Razen seveda vernikov ki imajo bojda fetiš na trpljenje.

Kakšna prozorna propaganda.

Kako lahko v 21.stoletju ob vseh orodjih medicine, kao vztrajno neznosno trpiš in nočeš tega, kar ti življenje ponuja, marveč hočeš pobegniti, se mi ne zdi junaško.

Kot svojec ki pregovori svojega bolnega svojca k temu, pa je zavržno.

Ne bodimo naivni. Dikcija da se nekdo svobodno in brez prisile odloči, mi je tak - tak.

Izsek iz ZPPKŽ:

"Če pacient vztraja pri izvedbi PPKŽ, morata lečeči zdravnik in diplomirana medicinska sestra v skladu s pacientovo izbiro načina vnosa učinkovine za PPKŽ v telo:

– dati pacientu učinkovino za PPKŽ v obliki, da jo ta lahko zaužije; ali

- opraviti druga dejanja, ki odražajo izbrani način vnosa učinkovine za PPKŽ v telo.

(4) Če pacient ob času, določenem za izvedbo PPKŽ, v postopku ne more aktivno sodelovati, se postopek uveljavljanja pravice do PPKŽ prekine. V primeru prekinitve tega postopka se ravna v skladu z drugim odstavkom 14. člena tega zakona.

(5) Lečeči zdravnik in diplomirana medicinska sestra morata biti ob pacientu navzoča vse dokler se ne ugotovi njegove smrti.

(6) Ko lečeči zdravnik ugotovi smrt, o tem obvesti mrliškega preglednika in počaka na njegov prihod. Izjemoma, na primer zaradi oddaljenosti kraja izvedbe postopka uveljavljanja pravice do PPKŽ, se lahko mrliškega preglednika vnaprej obvesti o napovedani izvedbi PPKŽ, kljub temu pa ta ne sme biti navzoč pri tem postopku.



<https://radio.oqniisce.si/sl/263/komentarji/36546/ata-sai-imamo-ze-vse-pripravljeno-za-pogreb-si-pa-ja-ne-bos-zdaj-premislil.htm>

»Pridi, Sveti Duh,
in prežemi vse moje telo.
Zahvaljujem se ti za dar življenja,
za vse organe v mojem telesu,
ki so delo Božje ljubezni.
Pridi, Sveti Duh,
in preplavi vse moje telo.
Nežno se dotakni s svojo ljubeznijo
tega utrujenega telesa
in razlij vanj spokojnost in mir.
Vstopi s svojim dihom
v vsak oslavljen ali bolan del telesa.
Oživi, ozdravi, osvobodi vse moje organe.
Sprehodi se po moji krvi,
po moji koži,
po mojih kosteh.
Pridi, Sveti Duh,
in umiri vso napetost
s svojo ljubeznijo,
ki v vse prodre.
Ozdravi me, Gospod.
Amen.«

--
"Kakor je Oče ljubil mene, sem tudi jaz vas ljubil. Ostanite v moji ljubezni!"(Jn 15,9)

duhovniodmiki.com
moskaduhovnost.si